

gjøre Sagen derhen, at der ikke kommer til at paahvile Arvingerne et saadant Gjældsansvar, idet man er gaaet ud fra, at den Længstlevendes Kreditorer maa underkaste sig Følgerne af hans Naadighed over Boet, saaledes at det, ligesaa lidt som de kunne forhindre, at han bortgiver eller bortfælselg eller paa andre Maader foroder Boet, ligesaa lidt eller for dem skal gjøre nogen Forandring, at han affinder sig med sin afdøde Sustrues Arvinger. Denne Sætning vil altsaa Lovforslaget slaa fast, og først naar det er givet, at Arvingerne intet Gjældsansvar overtage, først da er det, at man kan komme til de andre Følgeslutninger, som Lovforslaget opstiller, nemlig den, at Proklamaers Udstedelse ikke er nødvendig, og at navnlig dette ikke kan fordres af den først Afdødes Arvinger. Hertil maa man nemlig komme, naar der ikke paa-hviler Arvingerne noget Gjældsansvar, thi der er da ingen Grund til, at de skulle have Ret til at forlange Udstedelse af Proklama, hvorimod man, naar man paalægger dem dette Ansvar, ikke godt kan unddrage sig for at indrømme dem denne Ret. Jeg skal med Hensyn til Kapitel 5 endnu oplyse een Ting, fordi det staar i en vis Forbindelse med det, der blev ytret af den ærede sidste Taler, og det er, at dette Kapitel i en meget vigtig Retning gaar betydelig videre end den gjældende Ret, nemlig i Henseende til at slaffe den Længstlevende en simpul og lempelig Maade til Afgjørelsen af Mellemløpende med den Afdødes Arvinger. Forsaa vidt man tager Frdn. 21de Mai 1745 § 19, hvilken den ærede Landsthingsmand saa ofte omtalte og omtalte som en helbig Bestemmelse, som man i Virkeligheden var vel tilfreds med, hvad jeg ogsaa tror, da angaar den alene og kan alene komme til Gode den Ægtefælle, som efter at have henseet i usiftet Bo stifter med den Afdødes Livsarvinger, men den kan aldeles ikke komme den Længstlevende til Gode, som stifter med den Afdødes Udarvinger. I dette Punkt er det, at Loven indfører noget Nyt og væsentligt Nyt, idet den, hvad der er ganske naturligt, gaar ud fra, at den længstlevende Ægtefælle har lige saa meget Krav paa en lempelig og ikke generende Maade at afvikle Forholdet paa ligeoverfor den Afdødes Udarvinger som overfor hans Livsarvinger. Paa dette Punkt indfører derfor Kapitel 5 noget Nyt, og noget Nyt, som Proceskommissionen har troet vilde i høj Grad tiltale den almindelige Forestilling. — Jeg skal ikke forbyde mig meget i de Betragtninger, som den ærede Taler fremførte med Hensyn til Skiftegebyrer og med Hensyn til de Principper, som burde være herskende, naar man vilde skrive en ny

Lov om Skiftegebyrer. Der var sikkert noget Rigtigt i det, og ganske vist kan den Tanke — som ikke saa sjelden fremkom under vore Forhandlinger ifjor i Udvalget om Konkursloven — at man ved Skiftegebyrets Bestemmelse skal se hen til den beholdne Masse og ikke til Boets Bruttomasse, have Noget for sig, men ved Siden deraf er der en anden Betragtning, som ikke ganske maa glemmes, og det er den, at Gebyret til det Offentlige har en fornuftig Grund, naar det Offentlige har noget Arbejde, og at det ikke har saa fornuftig en Grund, naar det Offentlige ikke har Noget at gjøre til Veberlag for Gebyret. Nu mener jeg, at man ikke godt kan heste sin Opmærksomhed alene paa den af det ærede Medlem fremhævede Side af Sagen, saaledes at der kun skulde betales Gebyr af den beholdne Masse; thi saa kommer man til det Resultat, at der aldeles Intet skal betales af et Konkursbo, uagtet det Offentlige, Retterne, netop have et meget betydeligt Besvær med denne Art Boer.

Naar jeg endelig skal omtale § 74, staar det i en vis Forbindelse med det sidst Berørte. Bestemmelsen i § 74 hører til dem, som Proceskommissionen har troet vilde være Befolkningen kjærkommen. Det er en Giendommelighed for vor Lovgivning at indblande det Offentlige i Skifterne i meget større Omfang, end Tilfældet er noget andet Sted, og denne Bestivelse i vor Ret hviler vistnok fra Begyndelsen af og i sin hele Udvikling paa den Omsorg for de Umyndige og ogsaa for de Fraværende, men naturligvis især for de Umyndige, som har præget hele vor Lovgivning under Gnevælden. Det er derfor vistnok i det Hele taget langt fra at være nogen Skjæggeside ved den danske Lovgivning, men tværtimod snarere en Fordel og et Fortrin; men desuagtet har der dog vistnok i de senere Aar været en temmelig almindelig Forestilling om, at man dog ogsaa kunde gaa for vidt i denne Retning, og navnlig har det vistnok været temmelig almindelig anerkjendt, at der ikke har været nogen Grund til at paatvinge Arvingerne offentlig Skiftebehandling helt igennem med den dertil hørende Forhaling og Tidshvilde, og de deraf flydende Udgifter, fordi der var een eller flere Umyndige iblandt dem. Man er paa dette Punkt, — om jeg saa maa udtrykke mig — gaaet alt for vidt i at vise Mistro til de Umyndiges Værger, gaaet alt for vidt i ikke at ville overlade disse at træffe de fornødne Bestemmelser. Det er paa denne Betragtning, at § 74 hviler; den gjør en Indskænkning i de nugældende Regler, som gaa ud